

Rutaperäntie ja jalkakäytävä plv 0-330, katusuunnitelman hyväksyminen

Yhdyskuntalautakunta 06.06.2023 § 94
1170/10.03.01.00/2022

Valmistelija: Jukka Markkanen

Kuljun asemakaava-alueen ”Linnajärventien itäosa” Rutaperäntie ja jalkakäytävä plv 0-330 katusuunnitelmaehdotus on ollut nähtävillä 3.-17.5.2023 kunnan palvelukäytävällä ja kunnan internetsivuilla. Katusuunnitelman mukainen kustannusarvio on n. 346.000 € (alv 0%).

Suunnitelmaehdotuksesta on jätetty kuusi muistutusta.

Muistutus 1:

Muistutuksen on jättänyt yksityishenkilö. Muistutuksen mukaan olisi parempi ratkaisu, jos kaikki kevyt liikenne olisi omalla 2,5 m leveällä väylällään (joka myös esim. jaettu kahtia pyöräilijöille ja kävelijöille) ja moottoriajoneuvoille jäisi kaksi kaistaa käyttöön. Lisäksi tiedustellaan tuleeko Rutaperäntielle kestopäällyste.

Vastine:

Leveydeltään 2,5 m yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä on liian kapea, minimileveys on uusien pyöräliikenteen suunnitteluohjeiden mukaan 3,5 m. Rutaperäntielle on esitetty suunnitelmissa kestopäällyste.

Muistutus 2:

Muistutuksen ovat jättäneet yksityishenkilöt. Muistutuksessa tiedustellaan mahdollisuutta rakentaa omat lopulliset pihaliittymät katusaneerauksen yhteydessä sekä mahdollisuutta asfaltoida pihaa kadun päällystämisen yhteydessä. Lisäksi tiedustellaan kiinteistön salaoja- ja hulevesien johtamisesta jatkossa, kun tähän asti ne on johdettu putkilla viereiseen valtaojaan ja tuleeko asiasta erillistä ohjeistusta ja lisäkustannuksia kiinteistöille.

Vastine:

Pihaliittymien rakentaminen loppuun on käytännöllistä sen jälkeen, kun valtaoja on korvattu hulevesiviemärillä sekä täytetty. Uusien pihaliittymien sijainneista ja luvituksesta tulee kiinteistönomistajien olla vielä yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan. Uusien pihaliittymien maanrakennustöistä ja pihan päällystämisestä kadun rakentamisen yhteydessä omana toimeksiantonaan voi kiinteistönomistaja neuvotella erikseen kadunrakennusurakoitsijan kanssa. Kadun tarkemmassa rakennussuunnitelmassa ja rakentamisessa huomioidaan kiinteistöjen nykyiset salaoja- ja hulevesipurkuputket ja ne tarvittaessa liitetään valtaojan korvaavaan uuteen hulevesiviemäriin. Tämän hetkisen tiedon mukaan tästä ei aiheutuisi kiinteistöille kustannuksia. Käytännön toteutusjärjestelyt tarkentuvat työmaan alkaessa.

Muistutus 3:

Muistutuksen on jättänyt yksityishenkilö. Muistutuksessa kyseenalaistetaan Rutaperäntielle esitetyn yhteiskatu-tyyppisen ratkaisun toimivuus ja turvallisuus sekä ehdotetaan tilalle perinteisempää ratkaisua, jollainen löytyy myös läheiseltä Kemintieltä. Kemintiellä on n. 5 m leveä ajorata sekä siitä reunakivellä erotettu n. 3 m leveä yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä. Tilan puolesta Kemintien ratkaisu sopisi myös Rutaperäntielle, Höytämöntiellä yhteiskaturatkaisuun olisi päädytty tilanpuutteen ja läpiajoliikenteen rauhoittamisen vuoksi. Kapea 5 m ajorata hiljentäisi ajonopeuksia luonnostaan. Rutaperäntie on suora tie, jolla ajonopeudet nousevat. Pyöräilijöistä merkittävä osa on yli 12-vuotiaita lapsia ja heidän olisi turvallisempaa pyöräillä ajoradan sijaan erillisellä kevyen liikenteen väylällä. Lisäksi tuodaan tiedoksi, että Tampereella Kuusimäenkadun yhteiskaturatkaisusta luovuttiin, koska sillä mm. ei ollut toivottua hiljentävää vaikutusta ajonopeuksiin.

Muistutuksen mukaan tieliikennelaki ei tunne tällaista yhteiskatu-ratkaisua. Koska ajoneuvoliikenne on molempiin suuntiin ja autoille tarkoitettuja ajokaistoja vain yksi, ajavat autot lainvastaisesti vastaantulevien kaistalla. Tällöin kolaritilanteessa syyllinen on vastaantulevien kaistalla ajanut ja vastuukysymykset ulottuvat myös suunnittelijoiden, päättäjien ja toteuttajien suuntaan, koska tienkäyttäjää on ratkaisussa opastettu ajamaan tieliikennelain vastaisesti keskellä ajorataa. Pihakatu olisi laillinen ja turvallinen vaihtoehto Rutaperäntien alueelle.

Muistutuksessa myös tiedustellaan hoitaako kunta suunnitelmassa esitettyjen jalkakäytävien kunnossapidon vai siirtykö se kiinteistönomistajien vastuulle, kuten ”Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta” sen mahdollistaa. Lisäksi pohditaan onko tällaisten katuratkaisujen yhtenä tavoitteena kunnalla säästää kunnossapitokuluissa. Jos jalkakäytävän kunnossapito siirtyy siihen rajautuville kiinteistöille, aiheuttaa se kiinteistöille (erityisesti omakotitaloille) kohtuuttomasti työtä ja lisäkuluja (mm. lumityöt, liukkauden torjunta, vastuuvakuutukset) ja asettaa näin alueen kiinteistöt eriarvoiseen asemaan. Edellä mainitun lain mukaan kunnan tulee ottaa huolehtiakseen kokonaan tai osittain tällaiset kiinteistöille kuuluvat kunnossapitotehtävät, jos ne jakautuvat erityisen epätasaisesti alueen kiinteistönomistajien kesken.

Vastine:

Pyöräilyn edistäminen on tärkeässä roolissa kestävien liikkumistapojen kehittämisessä ja sitä kautta myös liikenteen päästöjen vähentämisessä. Rutaperäntien ja Linnajärventien suunnitteluratkaisut ovat Väyläviraston uusien pyöräliikenteen suunnitteluohjeiden mukaisia ratkaisuja ja tämäntyyppisillä ratkaisuilla on laajan liikennealan asiantuntijoiden joukon kannatus. Lempäälän kunnanvaltuusto on hyväksynyt huhtikuussa 2023 Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman, ja nämä suunnitteluratkaisut on esitetty myös edistämisohjelmassa soveltuvina pyöräilyn paikallisreittien laatutasotavoitteen mukaisina ratkaisuin. Rutaperäntie on tärkeä kevyen liikenteen paikallisreitti.

Tässä ratkaisussa kyseessä ei ole yhteiskatu/kylätie vaan 2-1-tie. Ratkaisussa jalankulkijoille on varattu oma jalkakäytävä ja pyöräilijöille on omat kaistansa. Aiempi perinteinen ratkaisu yhdistetystä jalankulun ja pyöräilyn väylästä yleistyi nopeasti aikakaudella, jolloin liikennelähtöiset ratkaisut tehtiin enemmän autoliikenteen, erityisesti henkilöautoliikenteen sujavuuden näkökulmasta. Polkupyörän asema ajoneuvona on uuden

tieliikennelain mukaan korostunut entisestään ja pyöräilyn aseman korostaminen on kasvava trendi myös tulevaisuudessa. Jalankulku ja pyöräily pyritään erottamaan toisistaan eri väylille pyöräilyn sujuvuuden ja siten myös turvallisuuden lisäämiseksi. Alhaisien ajonopeuksien alueella ja erityisesti lyhyemmillä tieosuuksilla polkupyörät voidaan ohjata ajoneuvona muiden joukossa autoliikenteen sekaan. Etenkin keskusta-alueilla jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden keskinäiset onnettomuudet ovat yleisempiä kuin autojen ja polkupyörien väliset.

Nykyinen tieliikennelaki tuntee tälläisen liikenneratkaisun. Kyseessä on yksikaistainen tie, jonka reunoilla on pyöräkaistat. Pyöräkaistoilla voidaan lain puolesta kohdata vastaantulevaa liikennettä. Asiasta on kerrottu kattavasti Väyläviraston Pyöräliikenteen suunnitteluohjeessa. Kaksi-ajosuuntainen tie ei siis vaadi kaksikaistaisuutta. 2-1 tiessä pyöräilijällä on kuitenkin etuajo-oikeus edetä ennen kuin autot väistävät pyörälle varatulle kadun tilalle. Alle 12-vuotiaat lapset saavat pyöräillä jalkakäytävällä.

Yhteiskaturatkaisu on kokemusten ja saatujen palautteiden perusteella toiminut Höytämöntiellä hyvin.

Rutaperäntien suunnitteluratkaisuihin ei ole vaikuttanut jalkakäytävien kunnossapitovastuiden kustannusten mahdollinen jakautuminen. Kunta on käytännössä Lempäälässä hoitanut jalkakäytävien kunnossapitoa, mutta periaatteessa lain mukaan vastuu kuuluu viereiselle kiinteistölle.

Muistutus 4:

Muistutuksen on jättänyt yksityishenkilö. Muistutuksessa esitetään Rutaperäntien katualueen rajan siirtämistä vastaamaan nykyistä kiinteistönrajaa.

Vastine:

Katusuunnitelmamenettelyn yhteydessä ei voi muuttaa katualueen rajoja vaan ne osoitetaan asemakaavoituksessa.

Muistutus 5:

Muistutuksen on jättänyt asunto-osakeyhtiö. Rutaperäntien puoleinen tuija-aita tulee yrittää säilyttää nykyisillä sijoillaan. Jos tämä ei onnistu, niin aidan siirtämisestä ja tavasta sekä kustannuksista tulee yhdessä sopia, kun lopulliset ratkaisut mitoituksineen ovat selvillä. Lisäksi täytyy samalla tavalla huomioida tuija-aidan takana olevat muut istutukset sekä valaisin. Kunnan tulee huolehtia kasvuunlähdön onnistuminen siirrettävien istutusten osalta. Kiinteistötoimituksissa tulee sopia katualueeksi osoitetun tontin maapohjan korvauksista.

Vastine:

Muistutuksessa esitetyistä asioista, niiden toteutustavoista sekä korvauksista sovitaan katualueen kiinteistötoimitusten yhteydessä.

Muistutus 6:

Muistutuksen on jättänyt yksityishenkilö. Muistutuksessa ehdotetaan esitetyn suunnitteluratkaisun tilalle Rutaperäntielle 6 m leveää ajorataa autoille sekä lisäksi ensisijaisesti yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä tai tilan puuttuessa suunnitelmassa esitetty 2,5 m leveä jalkakäytävä.

Vastine:

Lempäälän kunnanvaltuusto on hyväksynyt huhtikuussa 2023 Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman, ja nämä suunnitteluratkaisut on esitetty myös edistämishjelmassa soveltuvina pyöräilyn paikallisreittien laatutasotavoitteen mukaisina ratkaisuin. Rutaperäntie on tärkeä kevyen liikenteen paikallisreitti.

Suunnitteluratkaisussa jalankulkijoille on varattu oma jalkakäytävä ja pyöräilijöille on omat kaistansa. Aiempi perinteinen ratkaisu yhdistetystä jalankulun ja pyöräilyn väylästä yleistyi nopeasti aikakaudella, jolloin liikennelratkaisuja tehtiin enemmän autoliikenteen, erityisesti henkilöautoliikenteen sujuvuuden näkökulmasta. Polkupyörän asema ajoneuvona on uuden tieliikennelain mukaan korostunut entisestään ja pyöräilyn aseman korostaminen on kasvava trendi myös tulevaisuudessa. Jalankulku ja pyöräily pyritään erottamaan toisistaan eri väylille pyöräilyn sujuvuuden ja siten myös turvallisuuden lisäämiseksi. Alhaisien ajonopeuksien alueella ja erityisesti lyhyemmällä tieosuuksilla polkupyörät voidaan ohjata ajoneuvona muiden joukossa autoliikenteen sekaan. Alle 12-vuotiaat lapset saavat pyöräillä jalkakäytävällä.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5. luvun 6 §:n 32. momentin sekä 3. luvun 6 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta hyväksyy katusuunnitelmat, joiden kustannusarvio ylittää 100.000 €. Linnajärventien itäosan alueen katujen kustannusarvioltaan alle 100.000 € kohteiden katusuunnitelmat hyväksytään eri menettelyssä omina viranhaltijapäätöksinään.

Lisätietoja: suunnitteluinsinööri, puh. 050 383 0260

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää hyväksyä Rutaperäntie ja jalkakäytävä plv 0-330 katusuunnitelman.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.
Otteet	Kiinteistönomistajat, muistutuksen jättäneet, Linnajärven yksityistien edustaja, Linnajärven asukasyhdistys, Kuljun kyläyhdistys ry, infrapäällikkö, infrarakennuttajainsinööri